

10th International Conference on Legal and Judicial Studies

بررسی فقهی حقوقی اصل تناظر دادرسی در هیأت های رسیدگی به تخلفات اداری با تأکید بر وزارت آموزش و پرورش

پرویز دهقانی بنگودی

رئیس هیات بدوی، اداره کل آموزش و پرورش استان هرمزگان، بندرعباس، ایران

سودابه شریفی

کارشناس هیات بدوی، اداره کل آموزش و پرورش استان هرمزگان، بندرعباس، ایران

چکیده

یکی از اصول مهم برای عادلانه و منصفانه قلمداد شدن دادرسی این است که تناظر یا ترافعی بودن دادرسی رعایت شود. در تشریفات دادرسی باید ترتیبی داده شود که خواننده از اقامه دعوا علیه خود آگاه شود و طرفین دعوا در موقعیتی قرار گیرند که فرصت و امکان ارائه ادعاها و ادله خود را داشته باشند و در برابر ادعاها و ادله طرف مقابل نیز دفاع کنند. تناظر در حقیقت نتیجه برابری طرفین در نزد قاضی و دادگاه است، قاضی باید به یک چشم به دو طرف دعوا نگاه کند: امری که تأکید بر آن را می‌توان در روایات دینی نیز یافت. نتیجه برابری در مقابل دادگاه، امکان برابر طرفین در ارائه ادله و مستندات است که برای ادعای خود مهیا کرده‌اند. البته برخی استادان حقوق معتقدند بر خلاف پیشینه قدرتمند این اصل، اصل تناظر چنان که باید و شاید در قوانین ایران مورد توجه قرار نگرفته است و به قانون گذاران توصیه می‌کنند با تصریح به آن در قوانین، اصل تناظر را در کنف حمایت ضمانت اجراهای حقوقی قرار دهند.

اجرای صحیح قواعد آیین دادرسی مدنی در گرو تمسک به اصولی است که بدان‌ها اصول راهبردی دادرسی می‌گویند. اصول راهبردی مرتبط با نقش متقابل اصحاب دعوا و دادرس به چهار قسمت تقسیم می‌شوند که یکی از آنها اصل تسلط طرفین بر جهات و موضوعات در دو حوزه‌ی موضوعات و احکام قابل بررسی است که شامل جهات موضوعی، خواسته‌ی ضمنی و موضوعات ناگهانی، اخذ توضیح و سرانجام جهات حکمی و استناد به ادله، می‌شود. در این پژوهش که از روش توصیفی، تحلیلی استفاده شده است به بررسی اصل تناظر در دادرسی های آموزش و پرورش پرداخته می‌شود.

واژگان کلیدی: اصل تناظر، مراجع اداری، دادرسی اداری، هیأت های رسیدگی به تخلفات اداری،

وزارت آموزش و پرورش